

ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

(μάθημα κατεύθυνσης)

20^{ος} αιώνας

Σουρεαλισμός

Οι Σουρεαλιστές εμφανίζονται το 1924. Στρέφονται προς το υποσυνείδητο, τα όνειρα, τη φαντασίωση, το παράλογο και παρανοϊκό. Στόχος τους είναι να αναμίξουν το λογικό με το παράλογο για να δημιουργήσουν μια νέα υπερ-πραγματικότητα.

Κύριοι εκπρόσωποι: Νταλί, Ένσορ, Μιρό, Κίρικο, Μαγκρίτ.

Κύρια χαρακτηριστικά του Σουρεαλισμού:

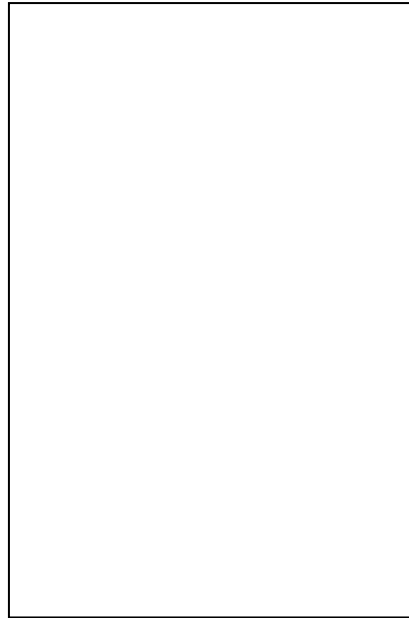
- Μεταφυσική ατμόσφαιρα
- Απόδοση της φόρμας και του όγκου
- Ασύμμετρες συνθέσεις
- Αντίστροφη προοπτική
- Βαριές και απειλητικές σκιές
- Παραμόρφωση της πραγματικότητας
- Ονειρικά, φανταστικά, μυστηριακά θέματα
- Απλοποίηση μορφών
- Έντονα και αδρά περιγράμματα

Τζιόρτζιο ντε Κίρικο (1888-1978)

Ιταλός σουρεαλιστής ζωγράφος, γεννημένος στην Ελλάδα (Βόλος). Είναι ο θεμελιωτής της **Μεταφυσικής Ζωγραφικής**. Είναι η δημιουργία φανταστικών και μυστηριακών τοπίων. Συνθέσεις από αντικείμενα φαινομενικά άσχετα μεταξύ τους (παράξενες κούκλες χωρίς πρόσωπα, γύψινα αγάλματα και προτομές, φρούτα, κουτιά, γάντια, γεωμετρικά σχήματα κλπ.) τοποθετημένα σε αινιγματικά αρχιτεκτονικά τοπία. Στα έργα του διακρίνουμε **ηρεμία**, την **αντίστροφη προοπτική** και **Βαριές απειλητικές σκιές**.

Ντε Κίρικο. "Οι Ανησυχαστικές Μούσες", λάδι, 1916

Σχεδιαστικά η δομή της σύνθεσης (άξονες, απλά γεωμετρικά σχήματα) του έργου στο αντίστοιχο κενό πλαίσιο.

Περιγραφή και ανάλυση του έργου:

Ο πίνακας "Οι Ανησυχαστικές Μούσες" είναι από τους σπουδαιότερους της "μεταφυσικής περιόδου" του καλλιτέχνη.

- Κυριαρχεί η μυστηριακή, μεταφυσική ατμόσφαιρα.
- Διακρίνουμε αντίστροφη προοπτική στο πολύχρωμο κουτί που βρίσκεται μπροστά.
- Η σύνθεση είναι βασισμένη στην ασύμμετρη ισορροπία.
- Πολύχρωμα κουτιά και παράξενα γύψινα αγάλματα χωρίς πρόσωπα είναι ασύμμετρα τοποθετημένα σε πρώτο πλάνο πάνω σε ένα τεράστιο χώρο που μοιάζει με πλατεία. Οι γραμμές της πλατείας συγκλίνουν στο πίσω οριζόντιο επίπεδο με τα αρχιτεκτονικά κτίρια δημιουργώντας βάθος, έντονη και απότομη προοπτική.
- Οι κατακόρυφες και ακίνητες φιγούρες μέσα στον τεράστιο χώρο προσδίδουν στον πίνακα στατικότητα και ερημιά, ενώ οι γραμμές προς το κεντρικό σημείο φυγής και οι έντονες σκούρες και βαριές απειλητικές σκιές προς το αριστερό σημείο φυγής μεταδίδουν εσωτερική σύγκρουση, κίνηση και ένταση. Το φως φαίνεται να κινείται προς τα πίσω.
- Στη σύνθεση κυριαρχούν τα ψυχρά γήινα μουντά χρώματα που έρχονται σε αντίθεση με τα έντονα, καθαρά ζεστά και φωτεινά χρώματα των φιγούρων, των κουτιών και του φωτός στο μπροστινό μέρος της σύνθεσης.